

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

59. szám.

Pest, június 27-kén 1849.

E lap megjelenik minden nap estve, vasárnapot kivéve.

Előfizetés júliustól december végéig Budapesten házhozadással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p.

Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban (Országút Kúnewalderház) és minden postahivatalnál.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp.

Egyes szám ára 3 kr. pp.

Magán tudósítások nyomán a muszkák Kasán vannak.

Visoczki a nagy erő ellenében Forró felé visszavonta magát, s várja hogy segédsapatai mindenfelől megérkezzenek.

Az ellenség száma 30,000 tétetik, mellyből a lovasság 8,000.

Ha jól megszámitották.

Lehetnek többen is kevesben is.

Erdélyből jun. 24. 1849.

Erdélyben a dolgok a legkomolyabb szint kezdik ölteni magukra, 20-ik júniusban a törtsvári passuson betört 20,000 muszka, az ottan levő 800 székely határőrünk felségesen viselte magát, 48 óráig tartották a csatát, 800, 20,000 ellen; elesett a muszkákból 2000, a székelyekből 400, Brassót 21-én czernirozták a muszkák, gyorskocsimat elfogták, a hátra levő részét a székely seregnek spregolták, de Bem intézkedéseket tett, hogy 24 óra alatt 10,000 ember áll elébe. Kedves Kis ezredes és határszéki főparancsnok is elesett, lábán lövést kapván, lovastul leesett, a földön a kozákok öszvevágták, nem adtak pardont a muszkák egynek sem, a ki meg volt is sebesítve, mind leölték, sőt védteleneket is, mind, a ki csak magyar vagy székely, a falvakban és országuton, mind leöldösték, a derék brassói zászok a hátra maradt székelyeinket agyonverdesték. Ha Brassó ezt tette, mit tehet majd Szeben? Csak amnestiát akutyáknak, majd sokra mennek velök. — Ugyan csak 20-kán a borgói szoroson is Bukovina felől beütköztek nagy számmal, minden vitézsége mellett Dobay őrnagy fel nem tartóztathatta: a mieink itt is a nagyobb erőnek kénytelenek voltak engedni, de ide ma 24-kén reggel Bem, a ki nálam volt szállva, nagy sereg előre küldésével maga személyesen ment ezen szavakkal, in drei Tagen sind keine Russen in Siebenbürgen, de félek, aligha; mert erejük 4-szer annyi mint a mienk,

ha valahogy egy csatát még veszünk, tönkre van Erdély téve, mert a gaz szellemű oláhok és zászok is mind fel fognak támadni.

D.

Két piquant adatka arra, hogy milyen echt democrata ember az a Szemere Bertalan.

Két adattal szolgálunk. Elhatározó az egyik úgy mint a másik, mellyből ki fog tűnni, hogy Szemeréből, daczára a debreczeni híres installationis beszédnek, tisztán democrata ember soha, de soha nem lesz.

Az egyik adat a nem régen mult időből, a másik a jelenből lesz felhozva.

Nem privát dolog, nem egy ministeri affectált excellentiáskodás. Nem. Tisztán political actust hozunk fel. Olyant, melly az ország előtt tárva áll, mellyet mindenki tud, mellyben senki sem kétkedik.

Im az első adat.

Emlékezni fog az olvasó, hogy Szemere menyinyi sok gyönyörű szépet és jót irt s beszélt össze hajdan az irodalomról és sajtószabadságról.

Minden ember azt mondta: Szemere a dicső ember. Ez mondja meg igazán. Ez gondolkodik szabadon. Ez barátja a népnek, az igazságnak.

A sors úgy hozta magával, hogy a sajtótörvények kidolgozása épen Szemere kezébe esett. No de kinek is adták volna másnak azon sok szép jó hír után.

Az országgyűlés, melly eddig petitionslandtag volt, azon pillanatban kénye szerint dictálta a törvényeket.

Olvastuk Szemere törvényjavaslatát, s azt itt Pesten a városház piaczán, mint a nemzet szabadságát kigunyoló jesuita csinálmányt, megégettük. —

Vahot Imre volt a főmester, ki bizony soha sem tartozott a túlzók közé.

Mi volt ezen törvényekben, mi a democratia ellenében az orgyilkolás törét felemelte?

Ott volt azon szemtelen rendelkezés, melly ha megáll, egy szegénysorsu szorgalmas ifju ember soha az irodalomban elő nem mehet.

Benne volt ez azon részében a törvénynek, mellyben a sajtóvétségi bírság megfizetésének kötelessége azon esetben, ha a szerző arra vagyonilag eleget nem tehetne, áthárított a kiadókra, sőt a nyomdatulajdonosokra.

Mit tesz ez?

Semmi egyebet, mint választófalat huzni. A gazdagoknak megadni a sajtószabadságot — a szegényeket pedig a lávetni; a gazdagok censurája alá.

A háromemeletű házbirtokos nyomdatulajdonos, a szegény ember munkáját, ha nem is ő adta ki, hanem pénzért nyomatta, előbb oda adta volna egy censornak, mert félt a bírságoktól.

A nyomdatulajdonos pedig, midőn erszényéről van szó, igen scrupulosus ember.

Az országgyűlés belátta a törvénynek ezen nemtelen rendelkezését, mellyet aztán azon ember, ki azt irta, az alkalmazásban még iszonyatosabbá tehetett volna, és azért kitörlé azt, miután a törvényjavaslat készítője ezen a szegényebb sorsuak ellenében elkövetett igazságtalanságon tetten kaptott volna.

A gondolkodó olvasónak nem kell bővebben magyarázni, mennyire ellenkezett volna egy illy törvény a tiszta democratiával.

És hogy mennyire barátja az a tiszta democratiának, ki sajtótörvényt hoz a gazdagok számára, a szegényeket pedig a gazdagok censurája alá veti.

Mindezen szép csempészkedés azok után történt, hogy Szemere a sajtószabadságról olly sok szép dolgokat irt és mondott volna.

Második adatka:

De tán nem érdeklé a mi nagy közönségünket még eléggé az irodalom.

Hanem jobban érdeklendi őket a vármegye.

Ime mit tesz a per excellentiam democrata minister. Elmondjuk, s tán nem is lesz ollyan régi historia, mint az előbbi; jobban szólhatunk hozzá.

Megalapítja a megyei fizetéseket.

És e fizetésekből ismét kitiünk, hogy Szemere a szegényebb sorsu szorgalmas ifjuságot, a hol lehet, üldözi.

A főispánoknak rendel kétezer pengőt. Legyen. Senki sem irigyli.

Az esküdteknek rendel 250 pengőt.

Kétszázötvenet, még pedig úgy, hogy hivatalos kiküldetéseiben az előfogatokat is ezen pénzből fizessék.

Alászolgája.

Próbálják meg az esküdtek kicaleulálni, mennyi marad élelmükre az illyen hivatalnokoknak, ha hiven teljesítik be kötelességüket, a falukon elvégzik dolgaikat.

Legtöbb helyen semmi.

A vármegyék ezen injuria ellen fölirtak a ministeriumhoz.

Mi lett Szemere válasza?

Ott van a Közlönyben. Ugy maradt mint rendeltem. Kár volt nem mondani: A mit irtam, azt megirtam. Vagy pedig: Sua majestas sacratissima tenori altissimae resolutionis suae porroquoque benigne immanet.

Az ország e rendelkezésből értse meg, minő demokratiát akar Szemere.

Ollyat, hogy a vármegyénél szegény ember, ne is kopogtasson hivatalért.

Egyszerre vicispán nem lehet: az esküdtségi fizetés pedig rá megyen az előfogatra.

Napfénynél világosb tehát, hogy Szemere ezen rendelkezés alatt a vármegyei tisztségeket mind a birtokos urak és azok porontyaik számára akarja prédául oda engedni.

A gazdag szolgálhat mint esküdt ingyen is, jó a másik restauratio, s lesz belőle szolgabíró.

A szegény? Ennek nem való penna a kezébe Magyarországon.

Ugy kell neki, ha nem maradt az eke szarvánál vagy nem lett csizmadia, minek tanult? Mirevaló a szegénynek a műveltség, a tudomány?

Nyolczszáz esztendeje mind ez csak a nemes ember mestersége volt.

Illyen democratia az, mellyet Szemere alatt várhatunk.

Beszél ő sok szépet, de midőn tesz, őn szavait minden lépten lesújtja.

A szegény haza pedig még folyvást ámitni engedi magát a szép szavaktól, mellyek az al-
mindig ellenkezőleg ütnek ki.

Mint lehet okosan és eszélyesen a közönségnek tudomására adni, hogy egy magyar várost az ellenség ismét elfoglalt.

Jösztek elő ti Windischgräcznek armée-bulletinszerkesztői és tanuljatok.

Im a példa a félhivatalos Republicában:

„Azokat, kik olly gaz híreket terjesztettek, hogy Kassát bevették a muszkák, figyelmeztetjük a rendőri rendeletekre, mellyek olly hazug hírek koholót s terjesztőt keményen ígérnek fenyíteni.“

Ebből az értelmes olvasó megtudhatja azt, hogy a muszka már Eperjesen van.

Ha valami non putarem által a muszkáknak egy idő mulva sikerülne Kassát elfoglalni, a Republica majd azokat fogja fenyegetni rendőrségi büntetésekkel, kik azt mondják, hogy az ellenség Miskolczon van.

És így tovább.

Jösztek elő ti Windischgräcznek armée-bulletinszerkesztői és tanuljatok!

Mondják:

Azon időben, midőn a Szemere-féle clubb elhatározta magát, hogy egy lapot fog kiadni, első természetes gondja volt, a laphoz egy jóra való szerkesztőt kaparítani.

És mint condam pataki diák: Erdélyi János első pályára azonnal mint legalkalmasb ki-
vételk.

Nem azért hozzuk ezt fel, mintha azt hinnők, hogy e választás szerencsétlen huzás volna a sors urnájából, mert ezt megbirálni senkinek sem áll jogában, ez a vállalkozók házi dolgához tartozik, mihez senkinek semmi köze.

Hanem fölhozzuk azt azért, mint a miképen alább következik.

Felhozzuk azért, mert Erdélyi János, mint a falusi kisasszony a tánczbehívást, egy darabig elfogadni habozgatván, uton utfélen az emberek ezen el nem fogadást illetőleg sokféleképen commentálgaták.

Azt mondták tudniillik:

Hogy Erdélyi János igen óvakodó fiu. Ő tudja azt, hogy mennyire boldogító kéj az, ha az ember azon öntudattal van, hogy az ellenség előtt semmiben sincs compromittálva.

Azok az emberek, kik így beszélnek, még tovább is fűzék mendemondáik szárait.

Voltak, kik állítani nem irtóznak vala, hogy midőn a mult év végével az ellenség közeledett, s más emberek sejtven a kormány, nemzetgyűlés, journalisták és irodalmi emberek közelgő futását, az egy Erdélyi vala szüntelen víg, és énekelgetett a körben ebéd után és vacsora után, a min aztán mások fájdalmasan megbotránykoznak.

Az illetén fecsegők előtt Erdélyi János állítólagos vonakodása gyanus színben tünt fel.

Azt mondták: ez az ember félti a bőrét, nehogy, ha valamiképen, különösen ezen muszkás epochában, Pestről a nemzeti párt ismertebb egyéneinek ismét félrevonulni kellene, az átkos nevű Republica miatt majd ő neki is futni kelljen! Majd bizony, hogy ő ne nevetessen ismét, midőn mások busulnak! Majd bizony, hogy ő ne énekelhessen a körben, ebéd után és vacsora után, és ne fogja hasát nagy nevetésben akkor, midőn másoknak a haza tragicus sorsa vérkönyeket fakaszt ki szemeikből.

Igy beszéltek, így fecsegtek, olly magyarázatokat adtak az embernek olly dolgoknak, mellyekből semmi sem volt.

Ismételjük: semmi.

De annyi mégis igaz, hogy Erdélyi egy kicsit vonakodott.

Ennek okát megtudni, a közönség ég a kíváncsiságtól. Ez mostanában a politicai kérdések közül, mellyek napi renden vannak, az első, utána jó mindjárt a muszka interventio.

Hogy tehát ne törje a fejét rajta sokáig senki: a titkot kikotytyantjuk.

Erdélyi négy napig habozott.

Sem félelem sem politicai elvek sem a lap ominosus neve: a Republica, mellyért Erdélyi az ellenség előtt az akasztófa atmospherájába jutott, nem voltak elhatározó akadályok, mellyek a rögtöni kölcsönös egyezséget hátráltatták volna.

Egészen más ennek oka.

Egy ok, melly az egész világ előtt bagatelle, csak Szemere és Erdélyi János előtt nem.

Azon folyt a tusa, hogy Szemere követelte, hogy az ő lapjában ezen szavak: olly, olly, olly, melly következő orthographiával irassanak: olly, oly, mely!!! —

Erdélyi első nap azt felelte, inkább meghal, mint ő ollyan nyomtatvány alá írja magát, mellyben az olly, olly, melly nem két I-lel lesz írva.

Másnap azt mondta Erdélyi, hogy ő nem bánna, ha ennyire van a dolog, ő maga részéről megtenné a hazafiui áldozatot, hanem fél, hogy ezen merész tetteért a Kisfaludi és a Tudós Társaság őt mint hazáját és nemzetiségét eláruló vakmerőt befogattatja.

Befogattatja, bezárattatja és Vinczével, a Tudós társaság ezen titkos Bravojával, a Muzem pinczejében, hol a különféle állatok esontjai tartatnak, lefejeztetendi.

Miként Hugo Victor Angelója mondja: Egy ember jó hozzám, kit követnem kell, kivel leszállok a palota mélyébe, s azon ember onnan nálam nélkül jövend fel.

Erdélyi pedig a franczia regényességeket rettentetesen nem szereti.

Végre azonban Erdélyi engedett. Szép hírii academikus neve ott áll a temérdek olly, oly, mely alatt, s a világ még sem bomlik meg.

A tudós academiában sem Schedel sem Döbrentei sem Gebhard sem Vincze még nem indítványozták, kitűzni a pártos lázadó ellen a kiirtás véres lobogóját.

Tantae molis erat: Erdélyi Jánost a Republica szerkesztésére megnyerni.

A miniszerelnök mindenható! Oh négy nap hasznos grammaticai dissertatio, mialatt a muszka négy statiót tett előre!

Egy audientia a cultusminister urnál.

Pest jun. 27.

Tegnap kedd volt; elfogadó nap a csanádi püspök, akarám mondani cultusminister ő méltóságánál.

Magamnak is eléadni valóm levén, compareáltam kilencz óraker az előszobában.

Midőn beléptem, nagy tömeget találtam ott, s végtelenül csodálkozám, hogy olly sok embernek sikerült megtalálni ő méltósága szállását, mellyre egyéb utasítás adva nem volt, mint mit a Marcius adott, s melly után indulva, több egy heténel, mióta keresem a püspökminister urat, mert csak egyedül levén, egyszerre minden templomok ajta-
itait el nem állhattam, aztán az igazat megvallva nem is ismerém őt személyesen, a mi nagyon nehezíté a megtalálást.

És szerkesztő, azon egy s fél óra után, mit az elfogadóteremben tölték, mondhatom önnek — fáj a fejem.

Nem azért mondom ezt, mintha ön orvos volna, kitől egy derék laxativát remélhetnék, hanem csak azért, mert meg akarom egyszersmind mondani, miért fáj.

Hanem elül kell kezdenem.

Midőn beléptem, egy bozontos bajuszu, ugy harminczévesforma ember jött előmbe. Volt neki az álla közepén bozontos szakállá is, de fél-

singos bajusza érdemel legnagyobb figyelmet, erről fog ön reá ismerni, meg arról, hogy quäckert visel ugyan, de a magyarka jobban állana törzsökös testére.

A minister urat tetszik keresni? Majd csak egy óra mulva jön fel. Tessék leülni.

Az elfogadással meg voltam elégedve, mert mindig úgy hallám, hogy a püspökminister egyebet sem szenved meg maga körül, mint sima ajkat meg reverendát, s ime saját előszobájában milly becsületes képü szoknyátlan magyar embert talállok!

Hanem az megszeppentett, hogy az elfogadásra váróknak 9/10-ed része pap volt, azaz hogy pópista pap.

Majd mindenik jól domborult hasacskaival, s szemeikből vidáman kipislogó életkedvvel, mellyről meg lehetne esküdni, hogy látott ugyan ma reggel vizet — mosdómedenczében — de a bor sem rég ment ki szemei elől, vagyis inkább be — torkába.

Ezen szeretetreméltó urak, mint később megtudám, menekült papok valának, kik a statustól 300 pengőt kérnek, mert hiszen kár lenne hasacskajuk zsírját nem szaporítani, vagy tán épen valamit elveszteni abból.

És a minister szó nélkül megadja ezeknek kérelmét, mert hiszen kin segítne a jó ur, ha nem kedves szolgatársain — az urban; és végre nem illő, hogy a haza köznyomorában s nélkülözéseiben a clerus is osztozzék...

Illyformán elmélkedtem, midőn két egyén jött be karöltve, — a mint észrevettem a kezeikben hozott iratcsomagból, ministerialisok.

Egyik Pap Zsiga volt, óriási szakállával s hamiskásan hunyorító szemével. Szivarozott és kaczagott. Hm, ez már közeledés a hierarchiához, mert ha nem csalódom, az érdemes képviselő ur egykor unitus korában (mert most disunitus, ha csak közelebből újra nem unióldott) praedicationát irt, miket most nagyon árul a statusnak, ép oly jó szelleműek levén, mint tavál a kormány által álladalmi költségen kiadott s általa szerkesztett oláh lap, mellyben többek közt nagyon magasztaltatott azon oláh szerezdeliek elszántsága, kik elfogatván, a magyar ellen használt fegyvert letenni nem akarták. Egyébiránt P. Zs. még ötvöstől testamentomban maradt Horváthra.

Másik, ki Pap Zsigával jött, ismeretlen előttem. Egy magas szikár ember volt, kerek fehér kalapjában, rajta hamuszín tollal, — egyébiránt bajusszal, barkóval és szüntelen vigyorgó ajkakkal.

E két egyén szüntelen veszekedett egymás közt, hogy a megérkezendő ministerhez mellyik mehessen előbb kézesókolásra.

Én ebből csak azt tanulám, hogy elfogadási nap daczára is mindkettő előbb jutand be, mint én.

De hiszen a haza és a clerus dolgai elfogadási napon is előbbvalók az én kérelmemnél.

Mig ezek hosszasan várakozának velemmel együtt, mig a hivatali szolga ki- s bejárt, nézve, nem jön-e még az ajtónyitásnak és a prezentvágásnak nagyszerű pillanata, egy fiatal szőke, halvány, serkedő barkóju, szerencsétlen flautás kinézésű fiatal ember robajjal nyitott be:

— Nincs még Közlöny komám? kérdé az imént leirt magas szikár urat; s mielőtt ez felelhetett volna, gyorsan visszahuzta fejét, szintolly robajjal becsapta az ajtót, s minden nyom nélkül eltűnt.

— Ej be szeleburdi a kis komám. E megjegyzéssel kíséré a jelenetet a magas szikár.

Én pedig csudálkozám. Mit gondol szerkesztő, min csudálkozám?

Csak azon, hogy a ministerialis személyzetből már négy egyént láttam és még egyik sem viselt szoknyát; mert hogy a szélmalom módjára amugy bolond istókosan bekukkanó fiatal is ministerialis volt, onnan gyanitom, hogy vitorlavászonból olly kitlit viselt, minőt a bureauban a szegen szokás tartani.

És e négy mind világi ember, nem mondanak misét, nem füstölnek tömjénnel, és mégis bejutottak a cultushoz. Hisz e szerint csak rágalom, mintha Horváth csak a papokat pártolná s alkalmazná. Megörültem az én lelkemben.

Azonban megvolt fél tizenegy s ő nagyméltósága még nem jött.

Végre nyílik az ajtó s bedugja fejét a liberális szolga és egy jelentékeny „pszt“-et hallat.

Mindenki fel áll, s én is önkénytelenül, mintha dróton huztak volna.

Belépett a misék és büjtök nagy mestere, — leibgardájával, három pópista pappal. Maga volt a negyedik.

Leginkább egy ieziri-vieziri kispap vonta magára figyelmemet, kinek csakhamar azon csudálatos közfogása volt, hogy balkeze két ujjával szüntelen az orra és szája közti kaszált réten járt s pedergette bajuszát, mellyet azonban történetből a borbélynál felejtett.

Tehát gondolám magamban csakugyan itt a clerus is, csak hogy minister ur őket magával hordja. Az igaz, hogy szükséges pereputyty is.

Kérdezősködém, s könnyű volt megtudnom, hogy azon szeretetreméltó fiatal kis egyéniség senki más, mint Babics ur, kinek neve a minapi Közlönyben parádézik, mint ministeri titkáré, a fehér sorok közé látatlanul (s mint a bankókba vizbetükkel) beirt 2000 pengő fizetés kíséretében. Szép a ki illy fiatal korban annyira tudja vinni.

És a mint Babics ur megjelent, ama legelőször látott bozontos bajuszu ur eltűnt. Arczán látott, hogy a ministeri titkár ur megjelentével ő hivatását bevégezettnek véli.

Hogy is lehettem olly számár, feltenni, hogy Horváth minister ur saját előszobájában bajusztalan szájnál egyebet megtűrhesse!

Azonközben Babics ur nagyon nyájasan közeledett hozzám s beszélgetni kezdte velem. Csodálkoztam, hogy mig a várakozók közt temérdek pap is van, engem ért e nagy becsü megkülönböztetés. Azonban csakhamar észrehevém, hogy csak azért történt az egész, hogy engem elfoglalva az ajtóhoz ne közeledhessem, s addig a papok annál kényelmesebben bejuthassanak.

Kifogytam a papirból, s azért kénytelen vagyok látogatásom eredményét máskorra hagyni.

Egy instans.

Kivonat Perczel leveléből Bemhez.

(a „14. April“ után.)

Utóbbi időkben az ármány a maga szemtelen játékát egészen a legbecstelenebb hazugságok használatáig vitte. Kácsnál szenvedett jelentéktelen vereségem úgy lön előadva, mintha az döntő csatavesztés és hadtestem egészen szétverettet volna, holott bizony szabadságharcunk alatt ez az első eset, hogy egy megnyomott sereg a legnagyobb rendben hátrál s hadi állomását elfoglalja.

Holtban, sebesültben s fogolyban mindössze alig vesztettem 300 embert, zászlót vagy ágyút pedig csak egyet sem.

Másnap rá az ellenség támadását visszavetem, aztán egy oldalmozdulatot teszek Petrovácz felé, Temerrinnél az ellenségnek egy bekeríteni szándékló seregét megnyomon, legkisebb veszteség nélkül Verbászon áthuzódom, s állomást foglalok a csatorna mögött, mint a melly az egyetlen tartható vonal Bácskában.

E vonalon adék át utódomnak Földváron, Sz. Tamáson, Verbászon, Kulán és Zomborban elhelyezett 8000 főnyi rendes és 3000 főnyi önkénytes csapatokat, 55 ágyuval, 180,000 p.írttal, 700 darab szarvasmarhával s huzamosb időre elegendő borral, kenyérral, abrakkal.

Orsovától egészen Beceéig ekkorban a Tisza el volt annyira látva csapatokkal s ágyukkal, miszerint az átkelés meg vala gátolható.

Még a vezérség átadatalának napján vissza lett nyomva az ellenség mind a csatornától, mind intézkedéseim következtében Perlasznál és Korondánál.

Nevezetes.

Azon futás, melly az egész hadtestről hamisan híreszteltetett, egyedül a 8-dik zászlóaljra nézve tény. Ez t. i. valósággal elszakadt a seregtől s bomlottan szaladt. De ez is megtért 750 főnyi létszámmal, miből világos, hogy vesztesége alig rug 50 főre.

Egyébiránt szívesen kész vagyok önnek parancsnoksága alatt szolgálni, hahogy ön engem saját fővezérlete alatti vezénnyel megbizand.

Szerkesztő!

Önt compromissionalis biróvá választottuk. Itéljen részrehajlatlanul, de okosan ám.

Fogadásunk tárgya a közjót tekintve is igen érdekes, ránk fogadókra nézve pedig különösen nagy fontosságu; mert nem megvetendő összegben, t. i. 2 magyar kereskedelmi és 4 pécs-csetneki vásgyári részvényben fogadtunk, mellyekért, mindjárt ma senki mitsem ad is, azért egy mulva érhetnek annyit, mint a cs. k. priv. osztrák bank részvényei, = 0.

A kérdés, melly fogadásunk tárgya, s nek eldöntését önnek ismert igaz. bölcseségétől várjuk, ez: valljon urnak abbeli rendelete, melly sze

Buda és Pest közt eszközlő gőzösön apró rézpénzben kell az átjárási díjt fizetni, segít-e a napról napra inkább érezhető rézpénzhiányon, a mennyiben sok ember kénytelen elrejtett apró pénzét e célra elővenni? vagy nem fogja-e inkább a még forgásban levő rézpénzt végkép eltüntetni? miután e rendszabály mellett a gőzhajózási társaság naponként zsákszámbra szedi össze a budapesti közönség rézpénzét, mely többé non videbit lucem.

Az első tétel mellett a theoria, az utóbbi mellett a praxis napról napra kézzelfoghatóbban szól. —

Ha az első tétel áll: ugy Csányi miniszter ur valóságos financialis capacitás, ki illyformán az elrejtett rézpénzt észrevétlenül kicsiklandozza az átjáró egyének ládjából; ellenkezőleg, a második tétel azt fogja bizonyítani, hogy a jó öreg urat rászédtek a gőzhajózási társaság ügynökei, kik úgy látszik borzasztólag szerelmesek a rézpénzbe, mert a világot sem váltanának fel egy bankjegyet.

Látja szerkesztő, hogy ön egy miniszteri rendelet felett is mond ez alkalommal ítéletet; azért is jól megfontolja, mielőtt ítéletét kihirdeti.

Ha önnek ítélete a második tétel mellett szóland: engedje előre felszólítanunk a miniszter urat, hogy találjon ki egy módot, mely szerint a naponként zsákszámba összegyűlt rézpénz a gőzhajózási társaság zsákjai fenekéből ismét forgalomba tétessék, mert másként baj lesz.

—g—

Adakozás.

Szerkesztőségünkhöz beadott Sz. Benedek község részéről	frt.	kr.	p.
1 A sérült honvédek számára	2	45	¹⁶ / ₄₀
2 Komáromi égetteknek	2	22	
3 Debelliácsi égetteknek	2	22	
4 A helybeni városkapitányságtól egy elmarasztalt féltől	8		

Összesen: 15 29¹⁶/₄₀

H I R D E T É S E K.

25

7-3

Balassovits K.

zongoráit mind vevésre, mind hónapos bérletre ajánlja. Tára van a váci uton Dischér-féle házban 1388. sz. a. 3-ik emeletben.

Egy nevelő,

egyszersmind a zongorában vagy franczia ben, ha lehet mind a két szakban alapos st adni képes, kerestetik. Bővebb tudomást lehetni Erdősi ügyvéd urnál, Pesten, hal- 112-dik sz. a. 2-dik emeletben.

20.

Sajtó alatt van és néhány nap mulva megjelenik:

JELACHICHIÁDA

hős (?) költemény 4 énekben a német eredeti után magyaritva.
Ára csinos borítékba fűzve csak egy fertály bankó = 15 kr. p. p.

Sánta és Mészáros orvosok ember-telen tettei.

Mély atyai fájdalommal tudósítom a mivelt közönséget, Sánta megyei orvos azon szivtelen és kebelrázó viseletéről, miszerint a choleraiban hal-dokló két kedves gyermekeimnek orvosi segedel-met nyújtani vonakodott, és az őtet térden esede-ző feleségemet hidegen azon szavakkal utasítá vissza, hogy menjen azon orvoshoz, ki mindig há-zába jár, pedig jól tudta a szivtelen orvos, hogy rendes házi orvosom szinte halálos betegségben fekszik. Szinte illy embertelen módon utasított vissza kétségbeeső feleségem Mészáros orvos ál-tal, s így kelle megérnünk a percet, midőn ked-ves gyermekeink minden orvosi segély nélkül ár-va lelküket kiadák. Az isten igaz haragja jutal-mazza meg érette az illetőket.

Dunaföldvár június 22-én 1849.

Bergel Ignác,
földvári lakos.

Árverési hirdetés.

A radical kör feloszolván s ekként minden vagyonait pénzzé tenni kellvén, f. é. július 2-án azaz hétfőn a kör szállásán, uri utcza Laffert házban árverés tartatik, és következő nap is folytat-tatik. — Árverési főtárgyak ezek: Zongora, te-keasztalok, csillárok és lámpák, divánok, karszék-ek, különféle asztalok és asztali eszközök, arcz-képek s egyéb nemű butorok.

33.

2-2

A budai casinóba f. é. sz. Mihály napjától kezdve igen kedvező feltételekkel egy vendéglős kerestetik. A vállalkozni kívánók bővebben érte-sülhetnek egyesületi igazgató Götz Alajos urnál (vár, Batthyány ház, disztéren.)

3-3

30

Jószághaszonbérlet.

Pestmegyében kebelezett Ürbői pusztában néhai Sárközi Imre záros tömegéhez tartozó 100 holdból álló birtok a rajta levő épületekkel folyó 1849. évi július 8-dik napján reggeli 9 óra-kor Pesten Lövész-utczában 362. sz. háznál En-sel Sándor gondnok által árverés útján folyó 1849 évi Sz.-Mihály naptól kezdve 3 évre haszon-bérbe adandó, mire nézve a bérleti kívánók szük-séges bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

2-2

29

Dr. Oesterreicher,

lakik Nádor-utezában (volt Szél-uteza) Marczibá-nyi-házban (Tigris mellett) 2. emeletben.

24

3-3

Bécsből érkezvén

legujabb hölgy- és férfikelméssel ajánlkozik Krajesovics János a német színház épületében.

Névváltoztatás.

Wittmayer Antal, Lipót, és Károly testvérek nevének „Várady“-rai megmagya-rostítása ezennel hírül adatik.

Nemzeti

színház.

Pest, szerdán, június 27-kén, 1849.

MACBETH.

Nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét írta Verdi, olaszból fordította Egressi B.

A harmadik felvonásban előfordulandó sylphid-tánczot szerette Campilli, előadják: Kurz Ant., Sári Fáni és Grafmayer Josefa, tánczkarkisé-rettel.

Rendező: Szerdahelyi.

S z e m é l y e k :

Duncan, Scothon királya	—	* * *
Macbeth, Duncan hadseregének Reina.		
Banco, vezérei		Kőszeghi.
Lady Macbeth, Macbeth neje		Schodelné.
Lady Macbeth udvarhölgye	—	Éder Luiza.
Macduff, scot nemes, Fiff ura		Bognár.
Mulcolm, Duncan fia	—	Hubenai J.
Fleance, Banco fia	—	Csillag Róza.
Macbeth szolgája	—	Mezei.
Orvos	—	Szerdahelyi.
Gyilkos	—	Kovács.
Banco szelleme	—	* * *
Hírnökök	—	(Vas.
	—	(Szűcs.

Boszorkányok. Király követi. Scot nemesek és menekvők. Fegyvernökök. Harcosok. Légtüne-mények. Apródok. Jelenségek. Szellemkirályok. Történethely: Scothon, nagy részben Macbeth pa-lotája, a negyedik szakaszban Angolhon és Scot-hon határszéle.

Kezdeté 7 óraker, vége 9-kor.